

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

Vzdělávací obor: **Člověk a jeho svět**

Vyučovací předměty: **Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda**

Charakteristika oboru Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor Člověk a jeho svět se vyučuje v I. období jako vyučovací předmět **Prvouka**, ve II. období jako vyučovací předměty **Vlastivěda** a **Přírodověda** s časovou dotací:

v 1. – 2. ročníku – 2 hodiny týdně – prvouka

ve 3. ročníku – 3 hodiny týdně – prvouka

ve 4. – 5. ročníku – 4 hodiny týdně – z toho 2 hodiny vlastivěda a 2 hodiny přírodověda

Vzdělávací obor Člověk a jeho svět se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Zahrnuje historii i současnost, směřuje k dovednostem pro praktických život. Výuka probíhá většinou ve třídách a je doplněna výukovými programy, exkurzemi, přírodovědnými a vlastivědnými vycházkami.

Vzdělávací obsah oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Výuka je zaměřena na:

- rozvoj poznatků, dovedností a návyků získaných v rodině a v předškolním vzdělávání
- směřuje k dovednostem a návykům pro praktický život
- učí žáka pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné souvislosti a vztahy
- učí žáka vyjadřovat své myšlenky, názory, poznatky a dojmy, reagovat na názory a myšlenky druhých
- utváří prvotní ucelený obraz světa
- uplatňuje pohled do historie a současnosti
- umožňuje žákům vlastní prožitek v konkrétních nebo modelových situacích

Klíčové kompetence – Člověk a jeho svět – I. období	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - nabízíme žákům aktivační metody - umožňujeme žákům třídit informace a řadit je do systematických celků - podporujeme a rozvíjíme u žáků pozitivní vztah k učení
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - na předložených problémových situacích se žáci učí přiměřeným reakcím, vhodných způsobům řešení - učíme žáky užívat dříve nabyté zkušenosti a poznatky - dáváme žákům možnost ptát se a porovnávat zkušenosti
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjíme u žáků schopnost souvisle vyjadřovat své názory, schopnost naslouchat ostatním - rozvíjíme u žáků schopnost hodnotit svoji práci i práci druhých - podporujeme schopnost obhájit svůj názor
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - poskytujeme žákům prostor pro sledování životních situací - nabízíme žákům možnost práce ve skupinách, tím rozvíjí jejich schopnost spolupracovat s druhými - vedeme žáky k utváření pravidel týmové práce a jejich dodržování
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k pochopení nutnosti stanovit pravidla a dodržovat je - rozvíjíme u žáků vztah k obci a k zemi, ve které žijeme
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k dodržování základních hygienických zásad - vedeme žáky k aktivnímu uplatňování získaných poznatků v praxi - učíme žáky plánovat – vhodně si časově rozvrhnout pracovní povinnosti a úkoly - pomáháme žákům osvojovat si základní dovednosti a návyky

Klíčové kompetence – Člověk a jeho svět – II. období	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - žák vyhledává informace a využívá je v tvůrčích činnostech a praktickém životě - žák se učí používat obecně užívané termíny, znaky a symboly - učí se pozorovat, vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti - vytváří si ucelený pohled na přírodní a společenské jevy - posuzuje vlastní pokrok
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - žák vnímá problémové situace ve škole i mimo ni - žák rozpozná problém, přemýšlí o příčinách problému a způsobu jeho řešení – pracuje s odbornou literaturou, encyklopediemi apod. - uplatňuje osvědčené postupy při řešení obdobných situací - učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k vyjadřování svých myšlenek a názorů - žák naslouchá druhým, vhodně reaguje a zapojuje se do diskuse - snaží se rozumět významům běžně užívaných gest, zvuků a jiných komunikačních prostředků, reaguje na ně
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k práci ve skupině - žák chápe potřebu účinně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu - podílí se na vytváření pravidel týmové práce - pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - žák respektuje názory a náměty druhých, učí se diskusi - seznamuje se se svými právy a povinnostmi - poznává kulturní tradice a historii své země - snaží se chránit životní prostředí - snaží se přiměřeně svému věku chápat základní ekologické souvislosti
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - žák dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti - přizpůsobuje se daným pracovním podmínkám - chrání svoje zdraví i zdraví druhých - chrání životní prostředí, kulturní a společenské hodnoty

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - zná cestu do školy - orientuje se v okolí školy - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - pozná okolí svého bydliště 	<p>Místo kde žijeme</p> <p><u>Škola</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - škola, okolí školy, třída - bezpečná cesta do školy <p><u>Domov</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - místo, kde bydlím - jednoduchý popis svého pokojíčku - bydliště - okolí a prostředí kolem bydliště - domov 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve třídě, utváření třídního kolektivu) 	<p>Čj- básničky o domově</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině - seřadí členy dle věku - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - zná práci svých rodičů - učí se tolerovat odlišnosti spolužáků, jejich přednosti i nedostatky - rozliší nesprávné chování jiných i u sebe 	<p>Lidé kolem nás</p> <p><u>Rodina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - příslušníci rodiny - práce rodičů - chování v rodině <p><u>Povolání</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nejznámější povolání - předměty denní potřeby <p><u>Chování lidí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady správného chování ve škole i mimo ni - vlastnosti lidí - zaměstnance školy a jejich práce 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí (ve skupině, ve třídě) - psychohygienu 	<p>Hv – písničky o rodině</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje elementární poznatky o sobě a rodině - zná čtvero ročních období - vyjmenuje měsíce v roce - vyjmenuje dny v týdnu - orientuje se v čase - porovnává odlišnosti života lidí 	<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - předměty denní potřeby - orientace v čase <ul style="list-style-type: none"> - zvyky lidí - současnost a minulost v našem životě 		<p>M- jednotky času</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - seznámí se srostlinami v lese, v sadu, v zahradě a na poli - vyjmenuje domácí a některá volně žijící zvířata - dodržuje pravidla správného chování v přírodě 	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - roční období - proměny v různých ročních obdobích <p><u>živočiškové a rostliny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rostliny v lese, v sadu, v zahradě a na poli - domácí a volně žijící zvířata <p>Pravidla správného chování</p>		<p>Pč- modelování ovoce a zeleniny</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní hygienické návyky - poznává základní části lidského těla - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - adekvátně reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p><u>Péče o zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky (mytí rukou, používání WC) - osobní hygienické potřeby - zdravá strava a pitný režim - denní režim- čas práce a odpočinku <p><u>Lidské tělo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - elementární části těla <p><u>Osobní bezpečí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady bezpečného chování - základní pravidla silničního provozu (bezpečné přecházení, chůze po chodníku) - krizové situace 		<p>Tv- kompenzační a relaxační Cvičení</p>

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**
 Vzdelávací obor: **Člověk a jeho svět**
 Vyučovací předmět: **Prvouka**

Ročník 2.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<p>- zná cestu na místo svého bydliště, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí(obci,městě)</p> <p>- zná cestu do školy a na určené místo</p>	<p style="text-align: center;">Místo kde žijeme</p> <p><u>Domov</u> - místo kde bydlím, domov, vlast - bydliště, okolí a prostředí kolem bydliště - adresa - specifické orientační body v okolí bydliště</p> <p><u>Škola</u> - škola, adresa školy, organizace školy-rozvrh hodin - pohyb po budově školy - bezpečná cesta do školy</p>	<p>MKV- lidské vztahy (harmonické vztahy v rodině)</p> <p>VDO- občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve třídě) - občan, občanská společnost a stát(odpovědnost za své činy, seznámení se se základními lidskými právy)</p>	<p>Čj- sloh (adresa, cesta do školy)</p>
<p>- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině - vysvětlí věkové rozdíly, poslušnost a průběh lidského života</p>	<p style="text-align: center;">Lidé kolem nás</p> <p><u>Rodina</u> - rodina (otec,matka,syn,dcera,bratr,sestra, prarodiče) - věkové rozdíly, poslušnost, průběh lidského života - život a funkce rodiny</p>	<p>OSV- mezilidské vztahy - kreativita(tvořivost v mezilidských vztazích)</p>	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - zná zaměstnání svých rodičů - vysvětlí, v čem spočívají některá povolání 	<u>Soužití lidí, komunikace</u> <ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí, úcta - chování mladších ke starším členům rodiny, komunikace - povolání rodičů, volný čas 		Hv- hra na povolání
<ul style="list-style-type: none"> - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - orientuje se v čase - zapíše datum - vyjmenuje měsíce v roce - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<p style="text-align: center;">Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - čas, orientace podle hodin (čtvrt, půl, třičtvrtě, celá hodina) - kalendářní rok, školní rok - datum, měsíce v roce <p><u>Minulost a současnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - posloupnosti včera, dnes, zítra - zvyky a práce lidí v minulosti a současnosti - kulturní a historické památky v nejbližším regionu 		M- jednotky času Čj- čtení příběhů
<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků - rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka - zná vybrané běžně pěstované pokojové rostliny - rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté - zná a pojmenuje běžně se vyskytující jehličnaté a listnaté stromy - vyjmenuje části rostlin a části těla savců - zná a pojmenuje domácí zvířata - zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.) - zná vybraná volně žijící zvířata a ptáky, 	<p style="text-align: center;">Rozmanitost přírody</p> <p><u>Příroda</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - proměny přírody na podzim, v zimě, na jaře a v létě - den a noc - ovoce a zelenina (základní třídění) - ovocné stromy a jejich plody - stromy jehličnaté a listnaté <p><u>Stavba těla</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní části rostlin a těla savců - rostliny a živočichové v proměnách ročních období - domácí a volně žijící živočichové - pravidla správného chování v přírodě, 	<p>EV- ekosystémy (les, louka,pole, rybník)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, třídění odpadu, životní styl) - základní podmínky života 	Pč,Vv- proměny v přírodě

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<p>má povědomí o významu životního prostředí pro člověka</p>	<p>ochrana přírody</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní hygienické návyky - zná základy správné životosprávy- výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod. - zná zásady správného chování u lékaře - ošetří drobné poranění - snaží se odmítat komunikaci, která je mu nepříjemná - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - zná pravidla pro chodce - zná dopravní značky 	<p style="text-align: center;">Člověk a jeho zdraví</p> <p><u>Péče o zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - režim dne, životospráva - nemoc, poranění, úraz - první pomoc drobných poranění <p><u>Osobní bezpečí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - chování k cizím lidem - osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu - základní pravidla silničního provozu - důležité dopravní značky v okolí bydliště a školy - bezpečné chování v rizikovém prostředí - bezpečné chování v nouzové situaci (přivolání dospělého, požádání o pomoc) 		<p>Tv- bezpečnost při hrách</p>

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**
 Vzdělávací obor: **Člověk a jeho svět**
 Vyučovací předmět: **Prvouka**

Ročník 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, napíše adresu - začlení svou obec do příslušného okresu a kraje - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost - orientuje se podle světových stran 	<p style="text-align: center;">Místo, kde žijeme</p> <p><u>Domov</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - bydliště, adresa bydliště - okolí bydliště- města, obce - historické a kulturní památky v nejbližším regionu - důležitá místa obce Komořany, Podbřežice - začlenění obce do ČR - význam města, vesnice - doprava <p><u>Místní a okolní krajina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní a umělé prvky v okolní krajině - seznámení s mapou a buzolou - světové strany na mapě - orientační body - vliv krajiny na život lidí - působení lidí na krajinu 	<p>EV- ekosystémy- město, vesnice, Kulturní krajina</p>	<p>Čj- adresa, dopis</p> <p>Hv- hymna ČR</p>
<ul style="list-style-type: none"> - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům 	<p style="text-align: center;">Lidé kolem nás</p> <p><u>Soužití lidí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí, národnosti - vztahy mezi lidmi - vhodné chování k ostatním spolužákům - pravidla soužití ve škole, ve třídě - základní rozdíly mezi jednotlivci 	<p>MKV- princip soc. smíru a solidarity – základní lidská práva, odstranění předsudků vůči etnickým skupinám</p>	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - snaží se rozpoznat ve svém okolí jednání a chování která nelze tolerovat a která porušují základní lidská práva 	<p><u>Právo a spravedlnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní lidská práva - řešení problému v kolektivu - možnosti zlepšování mezilidských vztahů - kultura, kulturní instituce 		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase - vyjmenuje měsíce kalendářního a školního roku - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pojmenuje některé kulturní či historické památky, významné události v regionu - zná starostu obce, kronikáře obce - na příkladech porovnává minulost a současnost (práce, bydlení, doprava) 	<p style="text-align: center;">Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v kalendářním a školním roce - historie obce Komořany, její současnost a budoucnost - významní představitelé obce Komořany - rodný kraj, domov, vlast - odlišnosti způsobu života a bydlení dříve a nyní - odlišnosti práce dříve a nyní 		<p>M- jednotky času</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny a suroviny - zná základní znaky života - popíše projevy života rostlin - pojmenuje části rostlin - uvede hlavní rozlišovací znaky a popíše stavbu těla živočichů - zná základní rozdělení živočichů- savci, ptáci, obojživelníci, plazi, ryby, hmyz - zařadí vybrané živočichy do příslušného přírodního společenství - zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louky, les apod.) - pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a pojmenuje je 	<p>Rozmanitost přírody <u>Živá a neživá příroda</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvky živé a neživé přírody - základní znaky života - živočichové, rostlina a houby - stavba těla rostlin, živočichů a hub - základní rozdělení živočichů - vzájemné vztahy mezi organismy - třídění známých organismů do skupin - výskyt organismů ve známé lokalitě - seznámení s horninami a nerosty 		<p>Pč- práce s přírodninami</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek - užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu - pozoruje, rozliší a popíše některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. - určuje společné vlastnosti látek 	<u>Látka</u> <ul style="list-style-type: none"> - třídění látek - pokusy u známých látek - společné a rozdílné vlastnosti látek 		
<ul style="list-style-type: none"> - oběh vody v přírodě - změří základní veličiny - má povědomí o významu životního prostředí - uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě 	<u>Voda, vzduch, půda</u> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti vody, vzduchu a půdy - oběh vody v přírodě - základní veličiny - jednoduché nástroje a přístroje - ochrana přírody - odpovědnost lidí k přírodě - vliv práce lidí na životní prostředí 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje části lidského těla - vyjmenuje základní funkce orgánových soustav - vyjmenuje etapy lidského života - zná rozdíl mezi nemocí a úrazem - předvede ošetření drobného poranění - v případě potřeby přivolá lékařskou pomoc - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná 	<p style="text-align: center;">Člověk a jeho zdraví</p> <u>Lidské tělo</u> <ul style="list-style-type: none"> - části lidského těla - základní funkce jednotlivých orgánových soustav - etapy lidského života - vývoj dítěte před a po narození - rozdíl mezi chlapci a děvčaty - režim dne - ošetření drobných poranění - přivolání lékařské pomoci <u>Osobní bezpečí</u> <ul style="list-style-type: none"> - aplikace naučených způsobů chování na modelových situacích ohrožujících zdraví - krizové situace - linka důvěry 	OSV- sebezpoznání a sebepojetí <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace (režim dne) 	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - zná a dodržuje základní pravidla pro chodce - správně přechází vozovku - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p><u>Pravidla silničního provozu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla silničního provozu v rolích chodce a cyklisty (přiměřené svému věku) - používání přilby <p><u>chování v mimořádných situacích</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - modelové situace, důležitá telefonní čísla 		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří na základě vlastních zkušeností vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině - má povědomost o základních lidských právech - orientuje se v základních formách vlastnictví - používá peníze v běžných situacích - v rámci svých možností se aktivně podílí na zlepšování přírodního prostředí 	<p>Lidé kolem nás</p> <p><u>Chování lidí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - chování lidí, vlastnosti lidí - postavení jedince v rodině - role členů rodiny - příbuzenské mezigenerační vztahy - vzájemná komunikace <p><u>Právo a spravedlnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní lidská práva - demokratické principy - pravidla slušného chování - práva a povinnosti žáka školy <p>- soukromé vlastnictví</p> <p>- osobní vlastnictví</p> <p>- veřejné vlastnictví</p> <p>- obchod</p> <p><u>Globální problém</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana životního prostředí - problémy přírodního prostředí 	<p>OSV – kooperace a kompetice (řešení konfliktů, podřízení se)</p> <p>- řešení problémů a rozhodovací dovednosti (řešení různých typů problémů)</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy)</p>	<p>Čj – příběhy ze života dětí</p> <p>Tv – zásady „ fair play“</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s časovými údaji – využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - zná některé regionální pověsti - zná některé postavy ze Starých pověstí českých - zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin 	<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - dějiny jako časový sled událostí - kalendář, letopočet, generace - proměny způsobu života - předkové na našem území v hlavních dějinných obdobích (Staré pověsti české) - památky, knihovny 		<p>Čj – četba pověstí</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje hlavní orgány státní moci - zná jméno prezidenta republiky, předsedy vlády a některých ministrů 	<u>Státní zřízení</u> <ul style="list-style-type: none"> - orgány státní moci - státní zřízení 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci - obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl - dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce - rozlišuje základní formy vlastnictví - zná druhy platidel v ČR - zná některé evropské měny - uvědomuje si globální problémy přírodního prostředí 	<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce rodiny - mezilidské vztahy a vzájemná komunikace - společný „Evropský dům“ - nesnášenlivost mezi lidmi - představy o budoucím povolání <p><u>Právo a spravedlnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní lidská práva - práva dítěte - základní principy demokracie - protiprávní jednání - právní ochrana občanů a majetku - podoby a projevy kultury - kulturu a kulturní instituce <ul style="list-style-type: none"> - problémy životního prostředí - obhajování vlastního názoru - návrhy řešení různých situací <ul style="list-style-type: none"> - vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné - peníze, měna v ČR, v EU <p><u>Globální problémy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nesnášenlivost mezi lidmi - významné sociální problémy 	<p>OSV – mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje, praktická etika - řešení problémů a rozhodovací dovednosti 	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v časové přímce - popíše rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes - popíše charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes - zná a časově zařadí pojmy Velká Morava, Přemyslovci, Jagelonci - zná významné osobnosti a zařadí je do příslušného časového období (Karel IV, Jan Hus, J.A. Komenský, Marie Terezie, T.G.Masaryk) - využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, kulturních památek - objasní historické důvody pro zařazení státní svátků a významných dnů 	<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - časová přímka - řazení historických událostí - další historická období - způsob života našich předků - regionální památky - péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost - státní svátky - významné dny 		<p>M – časová přímky, jednotky času</p> <p> </p> <p>návštěva knihovny, muzea</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník 4.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje některá společenstva – les, louka, voda, u lidských obydlí apod. - zná a pojmenuje běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech - popíše stavbu jejich těla - zná jejich způsob života - pojmenuje běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech - zařadí běžně se vyskytující živočichy a rostliny správně do jednotlivých společenstev - vysvětlí, co jsou rostlinná patra - vysvětlí, jak vzniká půda - seznamuje se s principem rovnováhy v přírodě - vysvětlí střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru - nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - třídí odpad 	<p>Rozmanitosti přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - živá a neživá příroda - rostliny, houby a živočichové - třídění organismů - vzájemné vztahy mezi organismy vybraných lokalit - stavba těla, výživa, průběh a způsob života vybraných živočichů - základní podmínky života - základní projevy života - hospodářsky významné nerosty a horniny a jejich využití - zvětrávání hornin a vznik půdy - společenstva - zákonitosti střídání ročních období - rovnováha v přírodě - základní společenstva v přírodě - význam vody a vzduchu - vlastnosti a formy vody - vlastnosti, složení a proudění vzduchu <p><u>Vliv člověka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - činnosti člověka, které životní prostředí a přírodu poškozují - živelné pohromy a katastrofy 	<p>EV – ekosystémy-les, pole, vodní zdroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života- voda, půda, ochrana biologických druhů <p>EV – lidské aktivity a problémy Životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k přírodě 	<p>Pč – modelování, péče o pokojové rostliny</p>

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - založí jednoduchý pokus, vyhodnotí, vysvětlí a zaznamená výsledky svého pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> - odpovědnosti lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí - způsob likvidace odpadů – třídění odpadu - ochrana životního prostředí - jednoduché pokusy - vlastnosti látek 		
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných lidí - předvede v modelových situacích jednoduché odmítání návykových látek - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - zná zásady první pomoci 	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování v krizových situacích - vliv reklamy - bezpečné chování v silničním provozu - dodržování denního a pitného režimu - zdravé stravování - aktivní pohyb, úrazová zábrana - návykové látky - nebezpečí závislosti na hracích automatech a počítačích - bezpečné chování v rizikovém prostředí - služby odborné pomoci - první pomoc (ošetření dalších poranění - odřenina, zlomenina, krvácení ...) - situace hromadného ohrožení 	<p>MDV – fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní Život)</p>	<p>Čj – sestavení jídelníčku</p> <p>Pč - stolování</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - uvědomuje si podmínky života na Zemi - nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech - vysvětlí pojem potravní řetězec a pyramida a uvede příklad - dokáže pozorovat živočichy a rostliny, zformulovat a zapsat výsledek pozorování - prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy - zná pravidla chování v CHKO a v přírodě - zná pojmy vesmír planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost - má základní informace o postavení Země ve vesmíru - ví, jaký je rozdíl mezi planetou a hvězdou - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - umí vysvětlit střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru - seznámí se s působením magnetické a gravitační síly 	<p>Rozmanitost přírody <u>Podmínky života</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky života - životní potřeby a projevy - důležitost základních podmínek pro život na Zemi - vznik života na Zemi - pojem ekosystém - flora a fauna ve vybraných lokalitách - druhy organismů a jejich třídění - práce s atlasy a encyklopediemi - ochrana přírody - chráněné území - porovnávání přizpůsobování se prostředí <p><u>Vesmír</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - naše planeta jako součást sluneční soustavy a vesmíru 	<p>EV – ekosystémy - základní podmínky života</p>	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození - uplatňuje ohleduplné chování ke druhému pohlaví - ovládá bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty - uvědomuje se možná nebezpečí hromadného ohrožení a adekvátně reaguje 	<p>Člověk a jeho zdraví <u>Lidské tělo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba těla člověka - orgánové soustavy a jejich funkce - zdravý způsob života a prevence - zdravé stravování - rodina a partnerství - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - základy lidské reprodukce - seznámení s bezpečným sexuálním chováním (úměrně věku) - pohlavní choroby –HIV/AIDS-cesty přenosu - ohleduplné chování ke druhému chování - život ohrožující úrazy - masivní krvácení, zástava dechu, zástava srdeční činnosti - účelný způsob chování v situacích ohrožujících zdraví a osobní bezpečí - pravidla silničního provozu - dopravní značky - samostatné řešení modelové situace při mimořádných událostech 		